Ն՝ 9457 1916 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 10/23 ՀՈՒՄԱԱ ԷՐԹԷՍԻ 10 ԻՍԼԱՄ 1332 32ՐԴ ՏԱՐԻ ՍԷՆԷ

جريدهٔ شرقيه

(تاريخ تاسيسى ١٢٩٣)

ՀԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՉԷ

ԵԷՎՄԻՇԻՅԱՍԻ ԿԱԶԷԹԱ

Թարիխը՝ բէէսիի 1877

صاحب امتياز آغوب جوولك

مؤسسى ديكران جيوولك

بك اوغلنده كوچك پارمق قپوده ابيل

سوقاغنده ١٣ نومرولى دائرهٔ مخصوصه‌سنده

ՍԱՀՄԱՆԻ ԻՄԹԻՉԱՅ ՎԷ ՄԻՍՏԻՐԻ

ՏԱՎԱ ՎԷՔԻԼԻ

ՅԱԿՈԲ ՀԻՎԷԼԷԿԵԱՆ

Միւէսսիսի՝ ՏԻԳՐԱՆ ՀԻՎԷԼԷԿԵԱՆ

Պէյօղլընտա Քիւչիւք Բաբիաղ Գարուտա

Իպիլ սոգաղընտա Նո. 13

20 ԲԱՐԱ

ՀԱՐՊԸ ՈՒՄՈՒՄԻ

Սեպ. 9 բարիխլի գաբարկեանը ումումիներն բեպլիոր բեամիսի տիր։

1.—Ֆէլահիյէ ճէպհէսինտէ թարագէյն արասընտա թօրճը, բիյատէ վէ պօմպա ամէէլի հաբբլոր. միւնֆէրիտէն իլէրուլէյէն սիւչմէն զըթաամը թօրճը ամէչիմիզլէ կէրի ամբլոր։

2.—Դաֆգաս ճէպհէսինտէ ումումիյէթլէ քէչֆ զօլը միւսաէմէսի վէ արա սըրա թօրճը վէ բիյատէ ամէէլի թէամի իսիլի։

3.— Տիւչմէնին կէլիպօլու չէպհէ ճէզիրէսի իւզերինտէ թայիարէ քէչֆինէ մանի օլուրզ. 5, էյլուլ 332 Զըզլաղ առասը թէարրուզընտա պիր խայլի սըմ սըմ զուրչունը պուլուրզ։

4.—Սիւվէյշին չարզընտա Թավալէ զույուլարընտաքի սիւչմէն զըթաամընա թէարրուզ իլէ բիւճամա մէճապուր իմամը։

5.—Պիր թայիարէմիզ Գարատէնիզտէ «Իմբէրաթօրիցա Մարիա» զըրհլըը իլէ պիր մուսարիբիզ 10 պօմպա ամամը. զըրհլըտա միւթէատիտ իրապէթլեր կէօրիւլմիւս։ Մ.

ՌՈՒՄԱՆԻԱ ՀԱՐՊԸ

ԳԱՐԱՏԷՆԻԶՏԷ ՌՈՒՍ ՎԷ ՌՈՒՄԷՆ ՏՕՆԱՆՄԱՍԸ

Տիւնքի Պուլկար թէպլիզը բէմմիսինտէ, 20 բարչա կէմիէն միւթէչէքիլ Ռուս ասնանմասընընն Բէրվէլ մէվզբընը պօմպարարման իմամիկի պիլանիրլիյօրար։ Բէրվէլ մէվզբը Բէօսթէնճէնին ճէնուպընտա վէ Պուլկար իսթիր հարպընն սաղ ճէնահը իւզերինտէ սիր։ Ռուսլար, պու սուրէթլէ միւթթէֆիքլէր ճէպհէսինտէ իճրաի թէէսիր իտէմէյէճէքլէրինի բէք ալէա ալիրլրէր։ Էսասէն պու պօմպարարմանընն իմթիհան իմամի զապիլ օլմասը զկիպ, Ռուս ֆիլօսընընն տա հէր վազթ զանուրի միւմքին պուլունմասըզընան Պուլկար թանքիմաթը չիտաէթլէ միւթէէսսիր իսիլէմէզ։ Ռուս ֆիլօսը սիւրաթլա հազրն լիմանա ավաէթ մէճպուրիյէթինա է սիր։ Պինաէն ալէյհ պօմպարարմանա աթֆը էհէմմիյէթ իթմէք հայիզ սեյիլ սիր։

Գարատէնիզտէ Ռուս ֆիլօսընընա պիրլէշէն Ռումանիա ֆիլօսը հազրընտա «Պ. Թակէպլաթ» սեյօր. —

Ռումանիա զուվվէի պահրիյէսի էհէմմիյէթսիզ սիր։ Պու ասնանմա պիր զաչ թօր չէքէրի, պիր գրուազէօր վէ պիր զաչ թօրբիտասան իպարէթ սիր։ Մա մաֆիհի Պալգան մուհարէպաթրնտան սոնրա, Ռումանիա էֆքեարը մինէվվերէ ասնասը ասնանմայա էհէմմիյէթ աթֆ իթմէկէ պաչլամբչար սըր։ Ռումանիա՝ Գարատէնիզտէն մատատա պիր սէ ուզունճա պիր նէհր իլէ հէմհուտուտ օլաբընտան ասնանմայա իհթիյաճ կէօրիւլմէքտէ իսի։

1912 սէնէսի նիհայէթինտէ պիր ասնանմա թէշքիլի իչին հիւքիւմէթ թարաֆընտան պիր զանուն լայիհասը թէրթիպ իսիլմիշ իսի։ Շիմանքի Ռումանիա ասնանմասը աթիսէքի սէֆայինտէն միւրէքքէպ սիր։ Պէհէրի 560 թօնօլըգ 4 զըրհլը թօր չէքէրի (Թունա մոնիթէօրի), պունլարըն սաաթտա սիւրաթլարը 14 միլը պահրի օլուպ պէհէրինին թէճհիզաթը 12 սանթիմիքիք իչէր թօր, 12չէր սանթիմիքիք իքիչէր օպիւս թօրը վէ 4,7 սանթիմիքիք թօրլարտան իպարէթ սիր։ Մէզքիւր մոնիթէօրլար 1907 սէնէսինտէ զըզադտան ինտիրիմիշ օլուպ զըրհլարը իսաֆիֆ սիր. պունտան մատատա պահրիյէ ճէավէլինտէ 1320 թօն հաճմընտա զայէթ էսկի «Էլիզապէթա» իսմինտէ պիր գրուազէօր տաքի մուզայէա պուլընմազտա սըր։ Պու գրուազէօր 1888 թարիխինտէ ինչա իսիլմիշ սիր. 18 միլ սիւրաթընտա 12չէր սանթիմիքիք սէօրթ թօրը հավի պուլունմազտա սըր։ Պունտան մատատա սահա եէտի ասէա զայէթ էսկի թօր չէքէրլէրի վար սըր քի, պունլարըն գրյմէթը հարպիյէլէրի բէք ճիւզի սիր։

Պունլարըն հաճմը 80-100 թօն, սիւրաթլարը 8-9 միլ օլուպ, թէճհիզաթը 5,7 սանթիմիքիք պիր զաչ թօրտան իպարէթ սիր։ Տահա սոնրա պիր զաչ թօրբիտա մէվճուտ սըր քի, պունլարտան եիրմի միլ սիւրաթընտա օլան «Վէսթա» վէ «Արկօսօլ» իսմինտէքի թօրբիտալար Տանցիկտէ Շէպհար ֆապրիզասը թարաֆընտան իմալ իսիլմիշ սիր։ Պու թօրբիտալար Թունա իւզերինտէ թէվազզուֆ իթմէքտէ սիր։ «Սմէուլ», «Սթօրուլ» վէ «Նալօզա» թօրբիտալարընն տա սիւրաթլարը 20չէր միլ սիր։ Այրըճա հաճմլարը զայէթ քիչիւք սէքիզ զարազոլ կէմիսի վար սըր քի, պունլար Ինգիլթէրրատա իմալ իսիլմիշլէր սիր։ Էլեկվմ Սբէչիատա Ֆայամ (Ֆապրիզասընտա Ռումանիա հիւքիւմէթի հիսապընա պիր թանթէլպահր ինչա իսիլմէքտէ սիր։ Պունլարտան մատատա մէքթէպ սէֆինէսի մագամընտա իսթիմալ իսիլմէքտէ օլան իքի քիչիք վէ բէք էսկի կէմի մէվճուտ սըր։

Պալէատէ վէրիլէն իյզահնամատան տա ա՞զաչլըճազը վէճհէլ Ռումանիանընն զուվվէի պահրիյէսի բէք ճիւզի սիր։ Մըգտարը բէք աղ օլան քիչիք վէ էսկի մէրաքիպը պահրիյէ Դարատէնիզէ չըգմազա պիլէ ճէսարէթ իսէմէղէր։ Ռումանիանընն Գարատէնիզ սէվահիլի ասնանմամ Օսմանինին վէ պիլհասսա լայէֆնա մաճէրալարընը իչիթմիկիմիզ «Եավուզ Սուլթան Սէլիմ» վէ «Միթիլլի» գրուազէօրլերի իչին միւքէմմէլ հէսէֆը թէարրուզ թէչքիլ իսէպիլիր։ Ռումանիա սէվահիլինտէ գայտ իսիլէճէք մաւնիմ մէվզբը պահրիյէ Գուլկար հուտուտը զուրպինտէ վազը Մանկալիա, միւսթահքէմ Բէօսֆէնճէ վէ Ռուս հուտուտը զուրպինտէ վէ Թաւնանընն պիր զօլը իւզերինտէ վազը Սուլինա լիմանլարը սըր։ Եազրն զէմանտա զատար Ռումանիա զուվվէի պահրիյէսինի մէճմաւը զահէթէն պու սոն լիմանտա պուլընտըրըլմազտա իսի։ Պու լիմանտա պիր սէ թօրբիտա սթատիոնը մէվճուտ սըր։ Սօլինա, Թունա իւզերինտէ վազը թօլչէա, Կալաց վէ Իպրայիլ լիմանլարընն մէտիսլի սիր։ Մա մաֆիհի իքի սէնէէտէն պէրու Սուլինա լիմանը իլէ միւնազալաթ սուրմըշ սըր։ Պինաէն ալէյհ Ռումանիա ասնանմասը պու մուհարէպէտէ հիչ պիր բոլ օյնամայաճաղ սըր։ Ի.

ՌՈՒՄԷՆ ԳԱՐԱՐԿԵԱՀԸՆՏԱ ՖՐԱՆՍԸԶ ՀԷՑԷԹԸ ԱՄԲԷՐԻԹԷԼԻ

Ռուս հուտուտընտան Ալէքսան կազէթալարընա պիլտիրիլիյօր։— Ժէն. Լանկլիվոնըն իտարէսի ալթընտա պիր Ֆրանսըզ հէյէթը ասքէրիյէսի ասն կիւնլերուէ Պուքրէշէ վասրլ օլուպ օրասան հէյման Ալինաիյատաքի Ռումէն գարարկեահը ումումիյէսինէ կիթմիշ սիր։ Հ.

ՌՈՒՄԱՆԻԱ ԱՀՎԱԼԻ

«Էնտէրանսանս Ռումէն»ինչու բէամի պէյանանամէյի նէշր իթթիկի Սթոգհոլմատան «Բէչթէր Լոյա»ա պիլտիրիլիյօր։—Պուքրէշ խալգը կէչիճի մուվաֆֆագիյէթսիզլիք խատերլերինի քէմալը սիւրիւնէթլէսմըշտիր, պու՝ ումումի պիր հայրէթի մուճիպ օլմուշ սըր։ Էնայի հէր ֆէսատքարլըզը իճրասյա հազրը սըր. օնըն պիր էմէլի վար սըր, օ իսէ մուզատէլէի պիլմիսլ սիր. պու էմէլ իսէ հայգը ֆիլիլ իյալ օլընաճագ սըր։» Պու բէսմի պէյանատի եաբընը մէմալիքի էճնէպիյէտէ օգուտտան Ռումէն կազէթալարընտա նէշր օլընը, եէնի եէնի մուվաֆֆագիյէթսիզլիքլերե հազրըլը մանէասընը միւթէզամմին սիր։ Պուքրէշ խայգընն խատտա օլընան վազիյէթի՝ Ռումէն բայիթախթընտա հիւքմ սիւրէն զարկաշալը վէ հիւքիւմէթին ալաբը թէատիրլերլե թէքզիպ օլընյօր։ Պունտա տայիր պաշգա պիր էմարէ սէ հիւքիւմէթին մէճլիսը մէպուսանը՝ Պուքրէշ խարլամէնթասընտա սեյիլ Եաատարիւլֆինուընընտա ինիգատա տավէթ իթմէսի սիր։ Հ.

ՖՐԱՆՍԸԶ ՄԷՃԼԻՍԸ ՄԷՊՈՒՍԱՆԸՆՏԱ ՍՈՒԼՀ ՄԷՕԶԼԷՐԻ.-ՊՐԻՑԱՆԸՆ ՃԷՎԱՊԸ

Ֆրանսըզ մէճլիսի մէպուսանընտա, թախսիսաթը մուվազզաթա միւզաքերե իսիլմիկի էնտատա, սոսիալիսթ մէպուսլար՝ հիւքիւմէթի՝ վահանէթը ճէպհէյի թէէմին իթթիկի կիպի, վահանէ՛ը զուվվայը տա թէհազզուզ իթթիրմէկէ տավէթի էյլէմիշլէր սիր։ Գոնսթանտա՝ Ֆրանսանընը պիւթիւն էվլատընը գանլարընը ֆէատա իսէմէյէճէկինի վէ միւթթէֆիքլիկնին սէ վիսուլի մաթնըզ զալմըշ իսիմ... արթըզ պանա օսանճ վէյլաի։ Աղշամլարը եար եալընըզ օտատա կիրմէք վէ պու պէօյուք Բարիզտէ զայպ օլուպ պէրապէրինտէ հաչատաղ վէ պիր իքի լաֆ իթմէք իչին պիր ատամ պուլմամաղ խոչա կիսէր պիր չէյ սեյիլ ուիր։ Միզ պու չէյլերի անլայամազսընըզ. զիրա սիզին ասոքլարընընզ վար։ Պէն 15 եաշընտա իքէն մէթրուք պիր հալտէ իսիմ, սէնեէրճէ ըզարրաղ չէքտիմ։ Լօյլե տավիզալար կէլտի քի, եա սույա վէ եա իլք դարչըմա չըզանընն զուճագլարընտա ամբալյըմ ատէսիմ։ Պու սըրատա սիզ գարչըմա չըզանընը զ. պէնիմ ճէսարէթսիզլիմիմէն իսթիֆատէ իթթանիզ։ Թարիխիմիզ պիր մուհապէթ թարիխի օլմասը, քէյֆ ու զէվգ սիզին թարաֆատա, մանզանիյէթվէ քէսէր տէ պէնիմ թարաֆատա զալար։ Իչթէ պու՝ օսանճ վէ աճզ հայթը օլատա։

[125] (Տեվամի)

Աշգ ու Սէվտա Գուրպանը Գըզ

Բ. ԳԼՍՄ.— ԱՇԳԸՆ ՍՕՆ ՖԱՃԻԱՍԸ

21.— ԲԱՐԼԱԴ ՊԻՐ ԶԻՑԱՖԷԹ

— Եա օ պիրի քի՞մ իսի, Եանի Ֆէրնան Տէզօմպ։ Բէնախսինի թանը՞ր մըսընըզ։

—Օնտան պահս օլընաբզընը իչիմիշիմ։

— Նա սիզինլէ պէրապէր իչէրի կիրիյօր իսի։

— Օրասը լօզանթա սըր... այնը զէման չօգ ատամ կիրէր, պիրլիքտէ սէյիլ իսիք, զարուտա բասթ կէլմէք։

Շիմանի Ժօրժէթ իհթիյաթը տավրանըյօր իսի։ Վիկոնթ գարթըյլա ըանատէվու իսթէմէսինին էսպապընը անլայօր իսի։ Ֆէրնան Տէզօմպըն Ժան Ժուսէ իլէ Տիւրան լօզանթասընընտա նիչիւն պուլընտըզը անլայըլմազ իսթէնիյօր իսի։ Տէմէք՝ մարքի տը Շազէյ տայմա զուրպանը օյան Ժանլա մէչզուլ իսի։

— Էյ սթրիտիատան սոնրա նէ՞ իսթէրսինիզ։

—Նէ իսթէրսէնիզ օնը. քեաֆի քի էյի պիր չէյ օլսուն, զէնկին եաչամազ իսթէք իսիմ, ա՜հ, մուհիպպէմին տավրանըյը պէնտէ եօգ քի։

— Քիւչիւք Ժուսէֆի՞ն մի։

— Քիւչիւք մի՞, օ պիզտէն չօգ պէօյիւք սիր։ Իչթէ պիր զըզ քի, էկէր իսթէրսէ չօգ չէյ մուվաֆֆագ օլուր. էթրաֆընտա օլաչան նէլէ՛ր վար։

— Քի՞մ վար, Տէզօմպ մը՞։

— Օ վէ պաշգալարը։

— Տէզօմպ պիր վազթ օնընա էվլենմէք իսթէյօր իսի։

— Տէմէք օնը հազիզաթէն սէվիյօր իսի։

— Պէլքի պու կիւն տէ օնընա էվլենէճէք սիր։

— Օլապիլիր, տէտի Ժօրժէթ զարչըսընտաքինի զէվզէնմէք իչիւն.

— Տէմէք սիզինլէ պէրապէր տէյիլ իսի։

— Շու Տէզօմպ վէ պաշգալարը հագզընտա լաֆ սիւրթմէք իչիւն մի՞ պէնի պուրայա կէթիրտինիզ։

Ժօրժէթին կէօզլէրի բարըլտատը. տիշլերի՝ զըրմըզը տուտագլարը արաընտա զանն իսէրսին գրվըլճըմլար սաչըյօր իսի. պու զատար աչըգ սէօյլէմէքլէ սապըգ մաչուգրնը ալթ իւսթ իթթի։ Սայքի բանտէվուրնը մազսէսի վէ Տէզօմպըն թատավուրլարը հազզընտա արասարը մալիւմաթը վիգոնթ ունուլթաը։ Ժօրժէթ պիլաքիս վիգոնթըն թալիսիզլիկինի զէվզէնիյօր իսի։

Վիգոնթ. — Էսկի հայաթմըզտա բուճու իսէմ՞ միլիյզ, տէյու պիր ահ չէքտի։

— Նէ՞ հարմազ իչիւն։

— Մուհապպէթ տայիմա էյի պիր չէյ տէյի՞լ մի։

— Օ հալտէ էսկի հայաթ տէյու պանա իթթիկինիզ պիր մուհապպէթ հայաթը՞ մը զանն իսիյօրսընըզ։

— Իթթիրաֆ իսէրիմ քի. էօյլե զանն իսիյօր իսիմ։

— Եանըլյօրսընըզ, ատսթուսմ։

— Նա՞սըլ։

— Եիրմի եաչընտա օլարաղ եալընը զալմըշ իսիմ... արթըզ պանա օսանճ վէյլաի։ Աղշամլարը եար եալընըզ օտատա կիրմէք վէ պու պէօյուք Բարիզտէ զայպ օլուպ պէրապէրինտէ հաչատաղ վէ պիր իքի լաֆ իթմէք իչիւն պիր ատամ պուլմամաղ խոչա կիսէր պիր չէյ տէյիլ ուիր։ Միզ պու չէյլերի անլայամազսընըզ. զիրա սիզին ատսթլարընընզ վար։ Պէն 15 եաշընտա իքէն մէթրուք պիր հալտէ իսիմ, սէնեէրճէ ըզարրաղ չէքտիմ։ Լօյլե տավիզալար կէլտի քի, եա սույա վէ եա իլք դարչըմա չըզանընն զուճագլարընտա ամբալյըմ ատէսիմ։ Պու սըրատա սիզ գարչըմա չըզանընը զ. պէնիմ ճէսարէթսիզլիմիմէն իսթիֆատէ իթթանիզ։ Թարիխիմիզ պիր մուհապպէթ թարիխի օլմասը, քէյֆ ու զէվգ սիզին թարաֆատա, մանզանիյէթվէ քէսէր տէ պէնիմ թարաֆատա զալար։ Իչթէ պու՝ օսանճ վէ աճզ հայաթը օլատա։

լուպ մագսէտ ուղուրբնաա լազմ կէ-լէն ֆէտաքեարլըգլարը իկթիյար էյ-լէմէլերի իյմապ իթտիկինի պէյան էյ-լէմիշ տիր։ Մ. Պրիյան՝ միւթթէֆիգ միլլէթլերին՝ Հավայի մուգատատէսին զալէպէսի իշիւն սարֆ էյլէմէքտէ օլ-ուրգլարը զայրէթլերի պէր ավէրտէի լիսանընսիթայիշ իտէրէք,տէմիշտիր քի, «Պիր մէմլէքէթին զայրէթլերինի տի-կէր պիր մէմլէքէթ զայրէթլերիյլէ այ-նը նիսպէթտէ սարֆ էյլէմէսի թալէ-պի, մուղայիրի ատալէթ պիր հագա-րէթ վէ թագպինի հավի տիր։ Ինկիլ-թէրրա եալընըզ Ֆրանսատա չանավէր պիր վազիֆէ իյֆա իթմէքլէ գալմա-յուշ տէնիզլերի ատ ֆայտէլի պիր սուրէթտէ հիմայէ իտիյօր. Ինկ. զա-յիթքընը նազարը իթիպարա ալըր-սանրզ, օնըն բարլագ հիմմէթ վէ զայ-րէթինի թագտիր էյլէրսինիզ։ Իթա-լիայա կէլինճէ, Իթալիա՝ տավայի միւշթէրէք իշիւն, տաղլըգ հավալիտէ նէ՝ շայանը հայրէթ պիր չէճաթլա, նէ՝ միւշքիլ չէրայիթ թահթընտա հարպ էյլէմէքտէ տիր։ Նագլիյէ միւշքիլա-թընտ բաղմէն Ռուսլար՝ ուխուվվէթ-քեար սիլահլարընընն մուավէնէթինի պիզատէն տիրիղ իթմէմէք իշիւն Ֆրան-սա վէ Պալգանլարա կէլմէք իւզրէ զո-ճա պիր տիւնեա զաթ էյլէմիշլերտիր։»

Սոսիալիսթ Պրիզօն՝ խաթիպին սէօզինի քէսէրէք ինսանճա պու զա-տար ֆէտաքեարլըղա մալ օլան հար-պըն տէվամընը բրօթէսթօ էյլէմիշ տիր. պունա ճէվապէն Պրիյան տէմիշ տիր քի, «Ֆրանսա իքի սէնէտէն պէ-րի միւսթէվլիյէ թէհամմիւլ իտիյօր. օնը զարըշ զարըշ կէրի սիւրմէկէ չա-լըշըյօր. իշթէ սիզ պէօյլե պիր տաղի-պատա միւսալէհատան պոտ իտիյօր-ընըզ. պիւթիւն էօլիւլերիմիզին խա-թըրէսի իշիւն նէ՝ պէօյիւք պիր թահ-զիր, նէ՝ պէօյիւք պիր վէսիլէի ար ու հիճապ. սիզ Ֆրանսանընն ուլուվվը ճէ-նապընտան պիիսապէրսինիզ, զանն ի-տիյօրսունըզ քի Ֆրանսա՝ տիւշմէն միլ-եարլարընա պէտէլ ատրնալ պիր մի-սալէհա զապուլ իտէպիլէճէք տիր. պու էօյլե պիր միւսալէհա օլուր քի էնսալը ամիյէի պէհէմէհալ թէքրար հարպա սիւրիւքլեր. պէօյլե պիր մի-սալէհա իյէ էնսալը ամիյէ՝ պու քեր-րէ մուվաֆֆաղիյէթլե նէթիճելէնէմէ-յէն ֆէնա տարպէյի թէքրար իթմէկէ չալըշմաղ օլան Ալէքսանիանընն թէհ-սիսաքեար հիւճումլարընա մասարուզ զալըր. էկէր տիւնեայա սուլհ վէ միւ-սալէմէթին հաքիմ օլմասընը, սասալէ-թին ճարի վէ սէմէրէպախշ պուլունմասընը արզու իտէրսէնիզ՝ մէմլէքէ-թինիզ իշիւն բարլագ պիր զաֆէր թէ-մէնին իտինիզ. անը միւսալէհա ան-ճաղ օ զէման հուլուլ իտէպիլիր. մեմ-լէքէթէ՝ ելեէվմ սուլհ եարապիլէճէկի-նի զանն իթտիրմէկէ չալըշմայընըզ, զիրա պու կիւնքի սուլհ մուհաղզարա-նէ վէ զելիլանէ պիր միւսալէհա օլուր, պունը հիչ պիր Ֆրանսըզ արզու իտ-մէզ։» Պու սէօզլերի մէտիա ալգըշլար զարշըլամըշ տիր. մէճլիս՝ նուրթզը Ֆրանսատա տիվարլարա թաալիգ իթ-տիրմէկէ զարար վերմիշ տիր։ Գ.

.·. Ֆրանսա վէ Սուլճանիսքան.— Աժանս Հավասատան. Ֆէրիդ ժէնէրալ Տիւրքօն, Լոզաղը սըհհիյէյէ պինանէն, իշանէն եվ չէքտիրիլէն ժէն. Կրաղեա-նինին եէրինէ օրատա էրքանը հար-պէյ բիյասէթինէ թային իտիլմիշ տիր։ Ժէնէրալ Կրազեանիյէ պու միւնասէ-պէթլե Լէժիօն ա'Ոնէօր Նշանընընն Գօ-մանտէօր բիրինգի վերիլմիշ տիր։ Մէճլիսը մէպուսանատա, իտրիճիյէ էն-ճիւմէնի Մ. Բէյլին թահթը բիյասէ-թինատ ազաը իճթիմա իտէրէք Եու-նանիսթան անվալի իլէ հուսուլ կէլէն վազիյէթի թէգիգ եյլէմիշ տիր։ Էն-ճիւմէնին միւզաքերաթընտան չու նէ-թիյճէ հասրլ օլմուշ տրը։ Միւթթէֆիգ-զիյնին Եունանիսթանա թէվտի իտէ-ճէքլերի վազիֆէի աթիյէ նէ օլուրսա օլսուն, իթիլաֆընն նօթասընտա իզհար օլունան մէթին վէ չիտատէթի սիյա-սէթ՝ նէթայիճը միւսպիթ թէվլիա ի-տէճէք տիր։ Տիւվէլը իթիլաֆիյէ ա-թինատա ֆէտատ մերքէզինին պոպա-սընա թէհամմիւլ իթմէյէճէքլեր վէ օր-տու հարաքեաթընընն էմնիյէթը թամ-մէսինի թահթը էմնիյէթէ ալմաղ իւզրէ էն չիտատէթի թէտապիրէ թէվէսսիւլ էյլեյէճէքլեր տիր։ Գ.

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԵԱՄՇԱՄԼԸՂԸ

Էկէր Ֆրանսըզլարա զալսա Պուլ-կարլարը լոզմա կիպի եուստաճագլար տրը։ Պիւթիւն Ֆրանսըզ մաթպուա-թընընն սեսլատէն պէրու պաղըրարգ-լարը նիտա պու տրը։ «Էկօ տը Պուլ-կարի» պու հալէթը բուհիյէյի թէչրիհ իլէ, պունընն մաղլուպլարընն ֆիքրի օ-լուպ, իպթիտարսըզլըգլարընը կէօս-թերիր օլտուղընը սէօյլէյօր։ Մէկքիւր Պուլկար նիմ բէտմի կազէթտը սէյօր քի, «Պու կիպի հալէթը բուհիյէյէր էօյ-լե թախմին իթտիրիյօր քի, կէօյա Պուլկարլար՝ Ռումանիանընն միւտահալ-լէսինատէն զօրզըզ թէհլիքէնին էնճիւ-նի ալմաղ իշիւն սուլհ խթէյէճէքլեր։ Տէրհալ թէլաշ պաշլատը.—խայր, Պուլ-կարլարա սուլհ օլմայաճագ. օնլարը զըրմալըզը. Պուլկարլարա թէարրուզ։ Մ. Պարթու՝ Ֆրանսա վէ միւթթէ-ֆիգլերինին պաշդա պիր ֆիքր սէր-միյանատան զօրգարագ, Պուլկարլարընն պիր լոզմա կիպի եուսըլմասընը խ-թէյօր։ 1913 Սըրպիասընընն եէնիտէն թէէսիսի օնլարը թէսքին իթմէյօր. օ՝ Պուլկարլարընն գամիէն թէհզիյէ օլըն-մասընը իսթէյօր։ «Տէպա»տա եազտըղը պիր մէքթուպատա «հէր շեյ իատէ օ-լընմալը, թամիր իտիլմէլի. թէէմի-նաթ վերմէլի, պունընն խարիճինատ սուլնընն իմքեանը եօգ տրը»տէյու սէօյ-լեյօր։ Մ. Բիշօն՝ պունատան ատահ սէրթ տիր. օ տա «Բըթի ժուրնալ»տա եազըյօր, «էկէր թաղրիդ իտիլճէք պիրի վարսա, օ տա Պուլկարիա տրը», օ թէհլիքէլի օլմադատան զիյատէ տճը-նաճագ պիր հալէ տիր։ Լաքին պու հարպատա էօյլե պիր մէվզը իշզալ ի-տիյօր քի, օնըն օրթատան գալդմասը ֆահատէլի օլաճագ տրը.... Հարաքեա-թը ատչերիյէմիզին սահնէսի միւշքի-լթատան զուրթարըլսըն. իշթէ պու՝ Սէլանիկ նեյլեթը սէֆերիյէմիզի թէթ-վիճ իտէճէք տիր.... Ավսթրիայա զարշը իլերլեմէք վէ Պուլկարիայա թէարրուզ իթմէք լազըմ։» Հէր հանկը պիր սիյասի ատամըն ութանաճագը պու նիհայըպիւթիւն Ֆրանսըզ կազէթալարը թէքրար իտիյօրլար։ Կիւնթավ հէրվէ՝ Պուլկարլար ալէյհինատէ օլանլարը թէս-քինէ տավէթլե Պուլկարլարա եիւ-սէքատէն պագմալարընը վէ օնլարը թահրիք իթմէմէլերինի «Վիրթուար» կազէթասընտա եազմըշ տրը. պիթթա-պի Հերվէնին պու նիհատը հիչ պիր թէէսիր իճրա իթմէյիպ, Ֆրանսըզ կա-զէթալարը Պուլկարլարա զարշը ա-թէշլեր բիւսկիւրիյօրլար, պա խու-սուս չիմաի էօյլե պիր սըրատա քի, օրատալարընընը՝ Ռումանիանընն հիյլէքեար հարաքեաթընտա Ֆրանսըզ էֆքեարընընն պէօլէսիկի իւմիալէրէ օ գատար չէտա պիր ատրգե էնտիր-միշլեր տիր»։ Հ.

ՇԷԴԵՎԷԹ ՎԷ ԻՏՅԱՄ.— Մեյիս ա-տատընտան չէգավէթ մագսէտիյլե սէ-վահիլմիկ չըղաբգլարը ոշրատա իմ-հա իտիլմիշ օլան չէթէ էֆրատընտան սաղ օլարաղ սէրտէսթ օլընան իքի Մեյիսլի Ռումն՝ Տէմրէ վէ Գալամագ ի գատապարընընտա սալգն իտատ ի-սիլսիքլերինի «Անատօլու» կազէթա-սընտա օգունմըշ տրը։ Ս.

Ս. ԽԱՉ եօրթուսը միւնասէպէթիյլե հարըն Կ. Բաթրիգ վէքիլի Տ. Գաբրիէլ Ս.՝ Մայր Եկեղեցիսէ պա-տարագ թագտիս վէ ազչամ Խաչվերաց այինինէ բիյասէթ իտէճէք տիր։ Պա-լաթ քիլիսէսինատ ատ Տ. Մեսրոպ եպ. Նարօյեան, Ֆէրիքէօյ քիլիսէսինատ Տ. Հրանդ վրդ. վէ տիկէր քիլիսա-լերտէ քարոզիչլեր պատարագ թագ-տիս իտէճէքլեր տիր։

«ՏԱՃԱՐ» բիսալէի բուհանիյէ վէ սիյասիյէսինին 3ինճի նիւսխէսի կիւ-ղել վէ չայանը դրատթ միւնտէրի-ճաթլա պու կիւն-նէչը օլընմըշ տրը։

Ս. ԽԱՉ եօրթուսը միւնասէպէթիյլե Բազար էրթեսի կիւնի կազեթամըզ ճեհր օլունմայանագ տրը։

ԹԷՊԼԷՏՏԻՒԼԱԹԸ ՀԱՎԱՒԻՑԷ

Հավա պուլութը օլուպ մէվգաի հաղմուր հաղաճագ տրը վէ ֆուրթու-նա իհթիմալի մէվճուտ տրը։ Բիւզիհար զարպ իլէ ճէնուպը զարպի պէյնինատ վէզան իտէճէք տիր։

8 իյլուլատա ազամի տէրէճէի հէրա-րէթ Տէրսատատէթտէ 29, Լարիրնէտ 28, Իզմիրտէ 34 տէրէճէ տիր։ 9 իյ-լուլատա գապպէզվալ տէրէճէի հէրա-Տէրսատատէթտէ 27, Լարիրնէտ 21, Իզմիրտէ 25, Անգարատա 20, Պէրլինտէ 6, Վիէննատա 9, Պուտապէշթատա 13, Սոֆիատա 15 տէրէճէ տիր։

ԳԱԼԱԹԱ կեդրոնական մէքթէպի խնամակալութիւնը՝ Կ. Բաթրիգ վէ-քիլի Տ. Գաբրիէլ Ս.ն րիյասէթինատ Գալաթատա իճթիմա իլէ մէքթէպին քիւչատը խուսուսընտա միւղաքերէտ պուլընմըշ տրը։

Ս. ԽԱՉ եօրթուսը միւնասէպէթիյլե հարըն Կ. Բաթրիգ վէքիլի Տ. Գաբրիէլ Ս.՝ Մայր Եկեղեցիսէ պա-տարագ թագտիս վէ ազչամ Խաչվերաց այինինէ բիյասէթ իտէճէք տիր։ Պա-լաթ քիլիսէսինատ ատ Տ. Մեսրոպ եպ. Նարօյեան, Ֆէրիքէօյ քիլիսէսինատ Տ. Հրանդ վրդ. վէ տիկէր քիլիսա-լերտէ քարոզիչլեր պատարագ թագ-տիս իտէճէքլեր տիր։

«ՏԱՃԱՐ» բիսալէի բուհանիյէ վէ սիյասիյէսինին 3ինճի նիւսխէսի կիւ-ղել վէ չայանը դրատթ միւնտէրի-ճաթլա պու կիւն-նէչը օլընմըշ տրը։

ՍԹ. ՏԷՖԹ. ՎԱՐԻՏ. ՄԻԻՏ.ՏԷՆ.— Գարթալ գազասը միւքելլէֆիյնին-ատէն էմմանուէլ վէլէտը Միհալ Իզօն-ամնընն հալիյէ վէ սապրզատան մէտ-եուն օլարաք մէպուլիգի թէվիյէտէն իմմինա էյլէմէսինէ մէպնի մանալլի թահսիլաթ զամի սիմնընընն գա, տրը մու-ճիպինճէ մէտատանը մէրզումընն միւթէ-սարրըֆ օլարաք Գարթալ գազասընընն Մէրճիմէք Տէտէ մէվզիընտա քեային 3200 զրշ. գլյմէթի 800 զրշա մըզ-տարընտաքի արազիսի 1 էյլուլ 332 թարիխինատէն իթիպարէն 21 կիւն միւտատէթլէ մէվզի միւզայէտէյ զա-նընլարընտան, թալի գ օլանլարընն հէր կիւն Գարթալ գազասը մալ մրատիրլի-կինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օ-լընընը։

ԱԼԷՔՍԻՄՈՒՄ շիրքէթլեր վէ զում-բանեալարընն տամկա զանունընա մու-խալիֆ հարաքեաթ վէ մուամէլաթը միւթէատատիէսի պիր միւտատէթանէպ-ու Տույունը Ուսմանիյէ Օսմանիյէ իտարէսինին նազարը ալզզաթընը ճէլգ իթմէքտէ օլարընընտան իտարէի մէղքիւրէ ճէլգի նազատիլերէ միւթէալ-լիգ ահքեամը գանունիյէնին սարին վէ գաթի օլարընը, պինանէն ալէյհ գա-նունընն սուի թէֆսիրի վէ նա նիսեան եախսա տիկեր պիր սէպեպ իլերի սի-սիլերէք ճէլգի նազատ ոֆվը իսթիր-համընա տայիր վուգու պուլաճագ միւ-բաճաաթլարընն իտարէճէ պիլմէճպու-ռիյէ ըէատ իտիլճէճկինի վէ օ ճիհէթ-լէ պիլճիւմլէ չիրքէթլեր վէ զումբան-եալարընն տամկա զանունընն ահքեամը-նա քէմալը իթինա իլէ մէրաաթ էյ-լեմէլերի լազըմ կելտիկինի իթթար ի-սեր վէ չայէտ եվրաղ վէ սէնէատաթ-տան պիրինին հանկը բուլա թատի օլ-ադը հազընտա գումբանտա վէ չիր-քէթլերճէ չիւպտէ հասրլ օլուրսա պու պատատ եա թահրիրէն վէ եա չիֆա-հէն Սիմանզօլատա Միւսիրիսէթը Ու-մումիյէյի վէ եախսա Գալաթատա Ներ-չասթաճեան խանընտա քնտին բուլ զալէմինէ միւրաճաաթ էյլէսիքլերի հալատ քէնտիլերինէ իդթիզա իսէն իյզահաթին վերիլճէճկինի իլանա մի-սարաաթ եյլեր։

ՍԻՆԷՄԱ ՕՐԻՆՆԵՐ
ԹՕՂԱԹԼԵԱՆ ԻԹԹԻՍԱԼԻՆՏԷ

«ՁԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՑԷ» ԴՈՒՐՕՆԸ
100տէ 50 սգօնրօ

Պու զուբօնը բեսիպ կէրի-բեն պիւրիւն պու հաֆթա սինէ-մատան իսթիֆատէ իտէճէք տիր։

ՏՈՒՅՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷՏԷՆ.— Շարդ ատմիր հօլլարը թանվիլաթընն 280ինճի գատրատը Տէրսատատէթտէ Տու-յունը Ուսմանիյէի Օսմանիյէ իտարէ-սինատէ 15/28 վէ 17 30 էյլուլ 1916 թարիխլերինէ միւսաարֆ օլան իքի մանղէրը ալէնիտէ ոատթ ալաֆ. 10տա Մալիյէ վէ Նաֆիա Նէզարէթը ճէլիլէ-լերիյլէ Պանդը Օսմանի իտարէսինատէն իզամ օլունտաճագ մէկմուրլար մրվա-ճէհէսինատ քէշիտէ իտիլէճէկի իլան օլընը։

ՍՕՆ ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ՇՈՒԻՏՏԷ

Պերլին 22.— Շուէյտ Լանտթակ մէճլիսինին իտաֆի գօմիսիօնը՝ նազը-լարատան Հայէր, Շոյտ վէ Վալէ Բէր-կին Քրիսթիանիատան ավէթինատէն սոնրա վուգու պուլաճագ պիր իճթի-մայա տավէթ օլընմըշ տրը։ Գ.

ՊԱԹԱՆ ՎԱՐՕՐ

— Թահթէլգահրլարըմըզատան պի-րի՝ Պահրը Սէֆիտատ թէմամէն եիւք-լի օլան պիր տիւշման նազլիյէ սէֆի-նէսինի պաթրմըշ տրը. սէֆինէ 43 սանլիյէ զարֆընատա պաթմըշ տրը։ Գ.

ԲԷԹԷՐՍԳՈՒՐԿ ՄԷՃԼԻՍԸ ՀԱՐՊԸ

Պերլին 22։—Բէթէրսպուրկ Ինկ., Ֆրանսըզ վէ Իթալիա սէֆիրլէրինին ատ իշթիրաք իթթիկի սոն մէճլիսը հարպատա, Ռուսիանընն Պալգանլարատա պաշդա տուքեր կէօնատէրէճէք հալտէ օլմասընընընտան, միւթթէֆիգլերին պիւ-թիւն ճէպհէլերատէ անի պիր թէարրուզ ուսումտիսէ պուլընմալարընը Զար թալէպ վէ տիւշմանլարընն Տարդանա-տաքի թէրագգիյատընը սէվմը Ռուս-սիայա չօգ ֆէնա օլաճաղընը իլավէ իթմիշ տիր։ Լ.

ԹՐԱՆՍԻԼՎԱՆԻԱ ՄՈՒՎԱՖֆԱՂԻՅԹՍԻԶԼԻԿԻ

— Հէրպէթ՝ «էկօ տը Բարի»տէ Ի-թալիա վէ Ռումանիայը մուգայէսէ իլէ սէյօր քի, Իթալիա հարպըն 12 այլն-տան սոնրա հարպ չիտատէթինէ մաա-ռուզ զալմըշքէն, Ռումանիա՝ էկէր սիւշման՝ Բէօսթէնճէ չըմնտ.ֆէրինի զաթ իթմէկէ մուվաֆֆաղ օլուրսա, տատա չապուգ՝ չիտատէթի իսթիլայա մասարուզ զալաճագ տրը։ «Սէգօլօ» վէ «Ֆօրրիէրա Տէլլա Սէրա» Թրանսիլ-վանիա վազիյէթը ասքերիյէսինատէն չօգ ֆէնաիչ իսիյօրլար. հարաքեաթըն թէտատիւֆ իթարկի միւշքիլթատան պատս իլէ Ավսթրիա-Ալէքսանդրընն հա-բարէթի պիր մուգավէմէթատ պուլու-նըպ Ռումն թէարրուզընը տուրատու-բապէմիշ օլատուղընը իթիրաֆ իսիյ-օրլար։ «Սէգօլօ» տէյօր քի, Թրան-սիլվանիանընն Ռումէնլերճէ ըէք չա-պուգ թէսիր իսիլմէսինի իւմիտ իթ-մէմէլի։ Լ.

«ՏԷՅԼԻ ՄԷՅԼ»ԻՆ ՇԻԻՊՀԷՍԻ

Պերլին, 22.— «Տէյլի Մէյլ» եազ-ըզը պիր պէնատինատ մերքէզի ատվ-լէթլերին Ռումանիայը մաղլուպ իսէ-պիլէճէքլերինատէն զօրկըյօր վէ Ռու-մանիա հուպուպաթ, էթ վէ բէթրօլա պէնկին պիր մէմլէքէթ օլուպ ոնա եար-ըմ իսէպիլէճէք տեվլեթ հալընը Ռուսիա օլապիլիր տէյօր։ Գ.

ردمسؤل اغوب وارژانیان

Միւս. մեսուլ; ՑԱՍՈՐ ՎԱՐԺԱՊԵՏՅԱՆ